

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo, 15. juni 2018

Innspill til integreringsløftet

Voksenopplæringsforbundet vil med dette takke for muligheten til å gi innspill i til endringer i introduksjonsprogrammet og regjeringens integreringsstrategi. Voksenopplæringsforbundet representerer 14 offentlige godkjente studieforbund. Studieforbundene jobber med kurs og opplæringsvirksomhet i sine mer enn 500 medlemsorganisasjoner.

Introduksjonsprogrammet

Voksenopplæringsforbundet er positive til fagopplæring i introduksjonsprogrammet. Fagopplæring parallelt med språk vil være et viktig tiltak for integrering, gjerne allerede mens de er i mottak. Nyankommende vil raskere kunne tilegne seg språk om det kombineres med yrkespraksis. Det er viktig at den faglige kvaliteten eller innholdet i fagopplæring ikke svekkes.

Flere utdanningsaktører kan spille en viktig rolle både i introduksjonsprogrammet og i fagopplæringen enn det som er tilfelle i dag. Det foreligger imidlertid praktiske hindre knyttet til finansieringsordninger som forvaltes av forskjellige organer og nivåer. Det er i stor grad behov for samordning og forenkling, blant annet ved å benytte eksisterende kvalifiserte tilbydere, som studieforbund. Studieforbundet Folkeuniversitetet er godkjent tilbyder for introduksjonsprogrammet og flere studieforbund er i søknadsprosessen. Studieforbundene har mange års erfaring og kompetanse på norskopplæring, samfunnskunnskap og fagopplæring for voksne. De kan raskt bidra med å skreddersy fleksible opplæringsløp tilpasset behovet.

Integreringsstrategi 2018-2022

For å lykkes med integreringsstrategien er det nødvendig med et bredt perspektiv på læring, kompetanse og opplæringsarenaer. Det foregår mange utredninger og reformer,

Voksenopplæringsforbundet mener det er viktig man ser disse i sammenheng slik at det ikke legges unødige hindringer for fleksible ordninger til det beste for den enkelte.

Studieforbundene er fleksible og landsdekkende opplæringstilbydere som har lang og bred erfaring som tilbydere av kurs, formell oppøring og etter- og videreutdanning tilpasset arbeidslivets behov. Deres erfaring og nettverk kan være nyttige bidrag for at flere personer med innvandrerbakgrunn kommer i arbeid. Nye ordninger og tiltak bør bygge på, eller baseres på å styrke eksisterende ordninger. Kompetansepluss, bransjerettede språkkurs eller kurs som kvalifiserer medbragt kompetanse er gode eksempler på dette.

Men med mål om deltakelse i arbeidslivet mener vi at tiltak også utenfor arbeidslivet er viktig i en slik strategi. Møter mellom mennesker, hverdagsinkludering og de små felleskapene er viktig for inkludering. Aktivitet og opplæring i frivillige og ideelle organisasjoner er en viktig arena for dette. NOU 2017: 2 *Integrasjon og tillit* peker på at sosial og kulturell integrering skaper yrkesdeltagelse. Nettverk er avgjørende for å komme inn i arbeidsmarkedet, men også avgjørende for å bli værende. For å styrke dette er man avhengig av å øke deltagelsen blant flyktninger og innvandrere i lokal- og sivilsamfunnet.

Frivillig og ideell sektor vil for mange kunne være en viktig arena for å tilnærme seg læring og å overvinne hindringer (praktiske, sosiale eller emosjonelle) som språk, sosial kompetanse, mestring eller motivasjon. Studieforbundene bidrar til at frivillige og ideelle organisasjoner driver kurs og opplæringsvirksomhet med høy faglig kvalitet tilpasset lokale behov. Disse læringsarenaene kan være en døråpner for innvandrere inn i mange deler av det norske samfunnet. Nettverk og hverdagsintegreringen som skjer gjennom opplæring og aktivitet i frivilligheten har stor betydning for dannelsen av felles verdier og aktivt medborgerskap.

Voksenopplæringsforbundet har startet et informasjonsprosjekt som skal bidra til inkluderende læring i ideell og frivillig sektor. Studieforbund kan og ønsker å spille en avgjørende rolle i integreringsarbeidet og i integreringsstrategien. Flere av studieforbundenes medlemsorganisasjoner gjør aktive tiltak for å nå ut til flere. Et godt eksempel på frivillige organisasjoners rolle og betydning for integrering i arbeid og samfunnsliv er Farideh Abdullahi Azar. Farideh kom til Askøy som flyktning med familien i 2010. Faridehs interesse for søm gjorde at hun raskt kom i kontakt med studieforbundet Kultur og Tradisjon og Hordaland Husflidslag, senere begynte på hun på kurs i bunadssøm på Askøy. I dag syr og reparerer hun bunader på bestilling fra sitt nye bosted i Sarpsborg og har et nettverk i Norges Husflidslag. Dette

er et godt eksempel på overføring av universell kompetanse gjennom læring og nettverk i frivillige organisasjoner og studieforbund. Interessedrevet læring og nettverk er gode integreringsverktøy.

Integreringsstrategien bør anerkjenne dette arbeidet og gi rammevilkår som styrker studieforbundenes innsats på integreringsfeltet. Det er viktig at man fjerner unødvendige hindringer og restriksjoner som for eksempel kombinasjon av flere statlige finansieringskilder. Det bør tilføres friske midler til studieforbund, for å styrke frivillige og ideelle organisasjoners mulighet for å legge til rette for kvalitetsbevisst og inkluderende opplæring.

Vi stiller gjerne opp på et møte for å belyse dette ytterligere.

Mvh

Voksenopplæringsforbundet

Gro Holstad

Generalsekretær

Stian Juell Sandvik

Politisk rådgiver